

STYRELSEPROTOKOLL 3/2025

Protokoll fört vid Svenska Finlands folktings styrelsemöte onsdagen den 14 oktober 2025 klockan 14.30–16.09 på den digitala plattformen Teams.

Ordförande

Henrik Wickström, SFP (från 15.26)	(x)	Michael Nyberg, SFP	()
------------------------------------	-----	---------------------	-----

Vice ordförande

Elin Härmälä, SDP	(x)	Camilla Kronqvist, SDP	()
Matilda af Hällström, Saml (från 14.40)	(x)	Annika Warras-Stjernvall, Saml	()

Medlem

Tom Liljestränd, sfp	(x)	Micaela Romantschuk, sfp	()
Joacim Sandbacka, sfp	(x)	Reinhold Klockars, sfp	()
Monica Asplund, sfp	(x)	Nina Brännkärr-Friberg	()
Markus Blomquist, sfp	(x)	Erica Harberg, sfp	()
Kristiina Michelsson, sfp	(x)	Kalle Sällström, sfp	()
Suzanne Sjöholm, sfp	(x)	Petteri Kaleva, sfp	()
Anna Caldén, sdp (från 14.56)	(x)	Sandra Väisänen, sdp	()
John Liljelund, sdp	(-)	Jonatan Wikström, sdp	(-)
Alexandr Foy, sdp	(x)	Nils-Johan Englund, sdp	()
Isak Vilander, saml	(x)	Hanna Karlsson, saml	()
Michael Berner, saml	(x)	Max Björkskog	()
Jan-Erik Eklöf, de Gröna (från 14.59)	(x)	Hermann Backer	()
Arvid Karell, KD	(x)	May-Gret Axell	()
Tony Asumaa, Åland	(x)	Pernilla Söderlund	()
Lotta Staffans, Vf	(x)	Sonja Lindén, vf	()

Närvarande tjänstemän:

Christina Gestrin
Kristina Beijar
Camilla Grundström
Anna Jungner-Nordgren
Christine Kotzev
Christina Kroll
Stephanie Lindberg
Johan Lindholm
Gerd Norrgård

§1. Mötet öppnas

I vice ordförande Elin Härmälä öppnade mötet klockan 14.32.

§2. Stadgeenlighet och beslutsförhet

Mötet konstaterades vara stadgeenligt sammankallat och beslutsfört.

§3. Val av protokolljusterare

Beslut:

Styrelsen valde Joacim Sandbacka och Alexandr Foy till protokolljusterare.

§4. Godkännande av föredragningslistan

Beslut:

Styrelsen godkände föredragningslistan.

§5. Protokoll från föregående möte

Beslut:

Styrelsen godkände protokollet från mötet 11.6.2025, **bilaga 1**.

§ 6. Mottagare av Folktingsmedaljen 2025

Christina Gestrin berättade att det inkommit 33 nomineringar. Gestrin presenterade AU:s förslag till mottagare av Folktingets förtjänstmedalj år 2025.

Noterades att Matilda af Hällström anlände till mötet klockan 14.40 under behandlingen av denna paragraf.

Beslut:

Styrelsen godkände mottagarna av Folktingets förtjänstmedalj enligt **bilaga 2**.

§ 7. Ekonomi

Christina Gestrin redogjorde för utfallet av Folktingets ekonomi för perioden januari–augusti 2025 utgående från **bilaga 3**. Statsbidraget är på samma nivå som tidigare, 773 000 euro. Folktinget får verksamhetsbidrag från Svenska kulturfonden, Konstsamfundet och Stiftelsen Tre Smeder. Därutöver har Folktinget ansökt om olika projektbidrag. Hyresinkomsterna minskar i och med att Svenska översättningsbyrån lagts ned i höst. Arbetet med att hitta en ny hyresgäst har inletts. Personal- och hyreskostnaderna är de största utgiftsposterna.

Posten programkostnader, övriga köpta tjänster sticker ut. Det beror på att några fakturor är felkonterade vilket ska korrigeras. Kostnaderna för en två dagars session och Suomiareena är betydande. Under slutet av året syns de stora kostnadsposterna för Svenska veckan och Svenska dagen.

Noterades att Anna Caldén anlände till mötet klockan 14.56 under behandlingen av denna paragraf. Noterades att Jan-Erik Eklöf anlände till mötet klockan 14.59 under behandlingen av denna paragraf.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 8. Folktingets budget för år 2026

Christina Gestrin presenterade utkastet till Folktingets budget för år 2026.

Löneanslaget sticker ut eftersom lönebikostnaderna inte beaktats i personalkostnaderna i budgeten för år 2025. Estimatet för personalkostnaderna år 2025 är cirka 710 000-720 000 euro. Statsbidraget för år 2026 beräknas vara på samma nivå som i år, 773 000 euro. Övriga inkomster utgörs av kommunala bidrag, bidrag från Folktingets garanter och verksamhetsbidrag från olika fonder och stiftelser.

Folktinget söker verksamhetsbidrag från Kulturfonden, Kultursamfundet och Stiftelsen Tre Smeder. I verksamhetsbidraget från Kulturfonden ingår också bidrag för Svenska veckan, Svenska dagen och Suomiareena. Folktinget söker externa stöd och bidrag till exempel från Stiftelsen för Brita Maria Renlunds minne, Svenska Kulturfonden i Björneborg och Stiftelsen för Åbo Akademi för ändamål som passar in i Folktingets verksamhet. Projektbidragen är mindre år 2026 eftersom Kulturfondens bidrag till Svenska veckan och Suomiareena ingår i verksamhetsbidragen. Hyresinkomsterna är mindre i och med att Svenska Översättningsbyrån lagts ned. Arbetet med att hitta en ny hyresgäst är under arbete. Budgetens slutsumma är 1 384 500 euro.

I vice ordförande Elin Härmälä informerade styrelsen om att AU diskuterade frågan om mötesarvode för Folktingets förtroendevalda på möte 8.10. AU ska återkomma till diskussionen.

Beslut:

Styrelsen godkände budgeten för år 2026 enligt **bilaga 4**.

Noterades att ordförande Henrik Wickström anlände till mötet klockan 15.26 efter att denna punkt hade behandlats.

Noterades att I vice ordförande Elin Härmälä överlät ordförandeskapet till ordförande Henrik Wickström efter att denna punkt hade behandlats.

§ 9. Tidpunkt för sessionen år 2026

Beslut:

Styrelsen beslutade att Folktingets session ordnas fredagen den 22 maj 2026 klockan 9–16 i Riksdagens lilla parlament. Föregående eftermiddag, torsdagen den 21 maj, hålls ett lanseringstillfälle av den nya finlandssvenska statistiska rapporten på biblioteket Ode.

§ 10. Plats för den stora Svenska dagen-festen år 2026

Beslut:

Styrelsen beslutade att den stora Svenska dagen-festen ordnas på Åbo Svenska Teater år 2026 i samarbete med Svenska Yle och Parad Media.

§ 11. Allmänpolitisk diskussion

Den allmänpolitiska debatten inleddes av ordförande **Henrik Wickström** som konstaterade att kommunerna och välfärdsområdena har stora utmaningar. Det svaga ekonomiska läget innebär anpassningsåtgärder som påverkar både förvaltning och organisationer. Risken för att de språkliga strukturerna påverkas är överhängande.

Riksdagen behandlar för tillfället statsbudgeten. Folktinget har gett utlåtanden om budgetlagar, och blivit ombedd av riksdagens social- och hälsovårdsutskott att yttra sig om budgetpropositionen.

Wickström uttryckte sin oro över funktionshindersservicen i Svenskfinland. Kompetent personal från Kårkulla har försvunnit, vilket lett till att ny expertis inom den svenska funktionshindersservicen inte föds. Det blir svårare att erbjuda service på svenska och kunder riktas alltmer till finskspråkig service.

Wickström berättade vidare att en statsandelsreform är aktuell. I diskussioner med kommunminister Ikonen har det framkommit att svenskan noterats i reformen. Tanken är att språkkoefficienten ska ha en stark roll, men tills vidare har inga förslag synts till. Wickström betonade ändå att villkoren för upphandlingen är det viktigaste.

Avslutningsvis nämnde ordförande omorganiseringen inom Polisyrkeshögskolan som försvagat de svenskspråkiga strukturerna och att Folktinget varit aktivt i frågan.

Anna Caldén berättade att Finland ratificerat FN:s funktionshinderkonvention och FN:s kommitté har granskat hur Finland skött sig. Tjänstepersonerna som tog emot feedbacken i Genève verkar ha blivit tagna på sängen. FN kritiserade bland annat nedskärningarna inom tredje sektorn och att funktionshindersservicen är på tillbakagång. Som svenskspråkig har funktionsnedsatta inte likvärdig tillgång till service som finskspråkiga och det går för långsamt att få bort institutioner. Tjänstepersonerna uppmanar att nedskärningarna ska dras tillbaka så läget inte blir svårare. Hela Svenskfinland måste göra sitt yttersta för att de funktionsnedsatta ska få sin service.

Funktionshindersservicen oroar även **Monica Asplund**. Hon lyfte också upp ledaren *Lärobok suddar ut den svenska allmogen ur Finlands historia* av Sofie Stara i Vasabladet 14.10. Svenskspråkiga bönder och fiskare saknas i läroboken för sjätteklassare och gamla fördomar om språk och klass lever kvar. Ledarskribenten hänvisar till tredje upplagan av en lärobok i historia som är skriven 2013. Läroboken är utgiven av Otava med bidrag från de finlandssvenska fonderna. Kunde Folktinget se på det här, undrade Asplund.

Isak Vilander frågade om språkkoefficientens effekt på ekonomin i en kommun som meddelar undervisning på båda språken.

Christina Gestrin konstaterade att statsandelarna inte är öronmärkta till svenskspråkig verksamhet. Tvåspråkighetstillägget syns inte i slutändan och det är svårt att hänvisa till tillägget när man hänvisar till att servicen ska finnas på båda språken. Huvudstadsregionen har en negativ statsandel, vilket betyder att kommunerna på grund av utjämningsmekanismen betalar en del av sina skatteintäkter till andra delar av landet. Följden blir att tvåspråkighetskoefficienten blir ännu mera osynlig.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 12. Svenska dagen och Svenska veckan 2025

Gerd Norrgård berättade att Svenska veckan firas i år 3–9 november på officiellt 28 orter, varav 10 är tvåspråkiga och 15 är svenskspråkiga språköar. Ifjol kunde Folktinget bjuda på cirka 70 evenemang på orterna, i år blir det cirka 100 evenemang. Av dessa har 80 valts via den öppna utlysningen till artister och kulturaktörer som Svenska veckan ordnade för första gången i år, medan drygt 20 ordnas lokalt med stöd från Folktingets Svenska veckan-budget (max 500 euro/ort). Budgeten är oförändrad från föregående år.

Årets program har ett tydligare teaterfokus, till skillnad från fjolårets musikdominans. Svenska veckan skapar också regional rotation för kultur. Exempelvis Wasa Teaters barnföreställning är eftertraktad i södra Finland och huvudstadsteatrarna Viirus och Red Nose Company i Österbotten. Folktingets program har tidigare riktats främst till barn och unga, medan orterna erbjudit program för alla. Vissa av Folktingets program når nu över åldersgränserna, såsom en delvis tvåspråkig Lasse

Mårtensson-konsert i Esbo, S:t Karins och Åbo, en tvärkonstnärlig Edith Södergran-föreställning i Tavastehus medan vokalgruppen EIMA med unga musiker från Jakobstad uppträder i Raseborg.

Totalt arrangerades cirka 300 evenemang under Svenska veckan ifjol. Årets totala antal är ännu oklart, men nya evenemang publiceras löpande på svenskaveckan.fi. Nytt för i år är att marknadsföringen inkluderar artiklar och videomaterial, producerade av Svenska veckans sommarjobbare Alva Zilliacus, och som lyfts fram bland annat i marknadsföringen av Svenska veckan.

Johan Lindholm berättade att mottagningen där årets förtjänstmedaljer delas ut äger rum 6.11 klockan 17.30–18.30 på Nicken-scenen, Svenska Teatern. Den stora Svenska dagen-festen 6.11 inleds med mingel klockan 18.30 på Svenska Teatern och televiseras på YLE Fem och Arenan med start klockan 19.50. Under festen uppträder bland andra de finlandssvenska artisterna Miss Molly, Karoliina, Fredrik Furu, Jennie Storbacka, Arctis samt svenska Kristin Amparo. I husbandet hittar vi Maja Mannila Trio och slagverkaren Vicky O'Neon under ledning av kapellmästare Jan Simons. Årets programledare är Janne Grönroos. Eva-Li Teir, someredaktör och programledare i Yle X3M, är årets flygande reporter, som skickas ut på dialektbete. Under kvällen delas tre priser ut: Bojan Sonntagspriset, Pokkaruotsipriset och Årets finlandssvensk. Ett 50-tal biljetter finns ännu kvar för allmänheten.

En Youtube-video för elever i högstadiet och på andra stadiet har skapats. I år återupplivas dialekttestet med nya ord och uttryck – kändes lämpligt i och med att speciellt en viss österbottnisk dialekt är stor nu. Videon börjar med en kort info-snutt om Svenska dagen och Svenska veckan.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 13. Internationell verksamhet

Anna Jungner-Nordgren gav en översikt över den internationella verksamheten. I slutet av juni deltog Jungner-Nordgren i Federal Union of European Nationalities (FUEN) möte i Novi Sad i Serbien. Samtidigt lämnade Folktinget in sitt intresse för att vara värd för FUEN:s kongress år 2026 i Helsingfors. Slutligt beslut om kongressort fattas på FUEN:s kongress år 2025 i Sydtyrolen i slutet av oktober 2025. Planeringen av kongressen 2026 har redan inletts i liten skala.

I slutet av september firades den Europeiska språkdagen med ett stort antal evenemang i såväl Bryssel som i Tunis. Jungner-Nordgren var bland annat inbjuden som talare av Intergruppen för minoriteter, nationella gemenskaper och språk till en paneldiskussion i Europaparlamentet samt som talare till ett seminarium i Tunis arrangerat av Europarådet. Temat i Tunis var utbildningens roll för minoritetsspråk.

Den 1.10 lämnade Folktinget in ett utlåtande till expertkommittén för Europarådets Europeiska stadga om regionala språk eller minoritetsspråk och hur Finland har åtgärdat de rekommendationer för omedelbara åtgärder avseende svenska språket som expertkommittén gett till Finland:

- a. Säkerställa användningen av svenska inom regionala och lokala myndigheter.
- b. Säkerställa effektiv användning av svenska inom social- och hälsovården.
- c. Stärka insatserna för att öka toleransen gentemot svenska hos allmänheten.

Folktinget gav ett ingående svar och framhöll även det utlåtande som Folktinget lämnade till expertkommittén 29.11.2023. Många av de farhågor och problem som Folktinget då lyfte fram är fortfarande olösta.

Senaste vecka var Anna Jungner-Nordgren inbjuden till ett hörande av Intergruppen för minoriteter, nationella gemenskaper och språk till EU-parlamentet i Strasbourg. Hörandet gällde Network to Promote Linguistic Diversity:s (NPLD) verksamhet och arbetet för språkminoriteter i Europa.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 14. Övriga ärenden

Inga övriga ärenden noterades.

§ 15. Anmälningensärenden

- Svenska översättningsbyrå Ab:s verksamhet har upphört. Likvideringsprocessen för bolaget har inletts.
- De finlandssvenska integrationsdagarna i Tammerfors hölls den 8–9.10 med ca 180 deltagare.
- Folktinget är på Bokmässan i Helsingfors den 23–26.10 och deltar med en monter och en diskussion.
- Folktinget ordnar ett webinarium om svenskundervisning och det minskade intresset för att skriva svenska i studentexamen den 10.12 klockan 14–16 på Teams.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 16. Personalärende

- Christine Kotzev är föräldraledig 24.11.2025–7.10.2026. Rekryteringen av en vikarie har inletts.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 17. Följande möte

Beslut:

Styrelsen sammanträder till jullunch och styrelsemöte på Riksdagen (ingång A) den 9 december klockan 12.30–14.00 (lunch), därefter styrelsemöte klockan 14.15–16.15.

§ 18. Mötet avslutas

Mötet avslutades klockan 16.09.

Henrik Wickström
ordförande §§ 9–18

Elin Härmälä
vice ordförande §§ 1–8

Christina Gestrin
sekreterare

Joacim Sandbacka
protokolljusterare

Alexandr Foy
protokolljusterare

This documents contains 7 pages before this page

Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende